

1. To rzeczą skarżącej było wskazanie okoliczności (tzw. elementu obcego), od których zależy potrzeba sięgnięcia do przepisów prawa niemieckiego. Skarżąca zaś owych okoliczności nie wskazała, jak i też sądy niższych instancji takowych nie ustaliły. Jeżeli przeto ich nie ustalono, stosuje się prawo polskie.
2. Wysłane za pośrednictwem telefaksu przyrzeczenie poręczenia nie czyni zadość wymogom art. 876 § 2 k.c.

Sygn. akt V CKN 228/00

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 kwietnia 2001 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Lech Walentynowicz (przewodniczący)

SSN Marian Kocon (sprawozdawca)

SSA Jan Kremer

Protokolant Piotr Malczewski

w sprawie z powództwa Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Usługowego Budownictwa Specjalistycznego „C.” Spółki z o.o. we Wrocławiu
przeciwko Przedsiębiorstwu „A.” Spółce z o.o. w Jeleniej Górze
o zapłatę,
po rozpoznaniu w Izbie Cywilnej w dniu 27 kwietnia 2001 r.
na rozprawie
kasacji powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu
z dnia 20 maja 1998 r., sygn. akt I ACa 332/98,

oddala kasację.

Uzasadnienie

Sąd Wojewódzki w Jeleniej Górze uchylił nakaz zapłaty wydany przez Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze w dniu 9 grudnia 1996 r., uwzględniający dochodzoną przez powodową Spółkę „C.” należność w wysokości 36601 zł, z tytułu spłaconego długu pozwanego. Sąd Wojewódzki ustalił, że powołane przez powódkę poręczenie za dług pozwanego /z dnia 11 maja 1994 r./ wysłano za pośrednictwem telefaksu, a ponadto, że nie określa ono wysokości odpowiedzialności poręczyciela /kwoty poręczenia/. Sąd ten uznał, że na gruncie kodeksu cywilnego to poręczenie jest nieważne, a co za tym idzie, że powódka, wbrew twierdzeniu, nie weszła, z mocy art. 518§ 1 pkt 1 k.c., w prawa zaspokojonego wierzyciela.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Apelacyjny we Wrocławiu oddalił apelację powódki od powyższego wyroku.

Sąd Apelacyjny podzielił przytoczone ustalenia i motywy, a ponadto stwierdził, że w postępowaniu nakazowym po przekazaniu sprawy sądowi na skutek zarzutów niedopuszczalna jest zmiana podstawy dochodzonego roszczenia.

Kasacja powódki - oparta na obu podstawach z art. 393¹ k.p.c. - zawiera zarzut naruszenia prawa procesowego - art. 378 § 1, 496 /w brzmieniu sprzed zmiany przez art. 1 pkt 54 ustawy z dnia 24 maja 2000 r. (Dz.U.00.48.554) zmieniającej kodeks postępowania cywilnego z dniem 1 lipca 2000 r./, 316 k.p.c., a także prawa materialnego - art. 518 § 1 k.c., i zmierza do uchylenia zaskarżonego wyroku oraz przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Rozpoznając sprawę w przytoczonych granicach kasacji (art. 393¹¹ k.p.c.), Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Nieuprawniony jest zarzut skarżącej, że z naruszeniem art. 496 k.p.c., w brzmieniu sprzed 1 lipca 2000 r., Sąd Apelacyjny wyraził pogląd, iż

w postępowaniu nakazowym, po przekazaniu sprawy sądowi na skutek zarzutów, niedopuszczalne jest rozszerzenie powództwa ani przekształcenie podmiotowe, ani też zmiana jego podstawy. Pogląd ten był powszechnie aprobowany. Przyjmowano przy tym, że jedynie jeżeli nakaz zapłaty wydano na podstawie weksla gwarancyjnego, strony mogły - w granicach nakazu – powoływać się na podstawy faktyczne i prawne, wynikające z łączącego je stosunku prawnego.

Skarżąca zarzut naruszenia art. 518 § 1 k.p.c. sprowadza do twierdzenia, że wedle art. 29 ustawy z dnia 12 listopada 1965 r. - Prawo prywatne międzynarodowe (Dz. U. Nr 46, poz. 290 ze zm.) skuteczność dokonanego przez skarżącą poręczenia, z uwagi na jego formę i treść, podlegała ocenie według przepisów prawa niemieckiego, a nie polskiego.

Skarżąca jednakże pomija, iż to jej rzeczą było wskazanie okoliczności /tzw. elementu obcego/, od których zależy potrzeba sięgnięcia do przepisów prawa niemieckiego. Skarżąca zaś owych okoliczności nie wskazała, jak i też sądy niższych instancji takowych nie ustaliły. Jeżeli przeto ich nie ustalono, stosuje się prawo polskie.

Na gruncie kodeksu cywilnego formę oświadczenia poręczyciela określa jego art. 876 w § 2. Jest to forma pisemna *ad solemnitatem*. Art. 78 w zdaniu 1 k.c. wymaga dla zachowania formy pisemnej nie tylko utrwalenia treści oświadczenia woli pismem, ale także własnoręcznego podpisania tego oświadczenia przez składającego je. W znaczeniu procesowym pismo to jest dokumentem stanowiącym dowód tego, że osoba, która je podpisała, złożyła zawarte w nim oświadczenie. Z hipotezy tego przepisu w zestawieniu z art. 245 k.p.c. wynika, że podpis na dokumencie obejmującym oświadczenie musi być własnoręczny, w związku z czym wymagania tego nie spełnia, wbrew odmiennemu zapatrywaniu skarżącej, podpis na faksie, który jest tylko kopią.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 393¹² k.p.c. jak w sentencji wyroku.